

OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Absolventi študijných odborov skupiny 76 Učiteľstvo samostatne vykonávajú odborné činnosti v predprimárnom vzdelávaní detí, vo výchove vo voľnom čase, vo vzdelávacích, kultúrnych, sociálnych zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu, v opatrovateľskej a sociálnej starostlivosti, vo verejnej správe (učiteľ materskej školy, vychovávateľ, asistent sociálneho pracovníka, animátor).

Výkon povolání nadväzujúcich na študijné odbory skupiny 76 Učiteľstvo je spojený so všeobecným rozhľadom, osobnostnými predpokladmi. Učiteľia a vychovávateľia využívajú pedagogické a psychologické poznatky pri riešení odborných problémov, výchovne vplývajú na formovanie osobnosti jedincov, zohľadňujú špecifiká výchovy a integrácie detí zdravotne, telesne, zmyslovo či duševne postihnutých. Dôležitým predpokladom úspešného výkonu povolání je kladný vzťah k ľuďom, tolerancia, empatia, prosociálne správanie. Sú komunikačne zruční, výreční, majú kultivované vystupovanie a prejavy, vyznačujú sa vysokým stupňom sebaregulácie a sebakontroly, schopnosťou spolupráce. Úspešný výkon povolání učiteľov, vychovávateľov predpokladá primerané schopnosti v oblasti výtvarnej, hudobnej a pohybovej výchovy, samozrejmosťou je intaktný rečový a písomný prejav.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Žiakom so zdravotným znevýhodnením sa rozumie dieťa alebo žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami, s viacnásobným postihnutím, choré a zdravotne oslabené, s vývinovými poruchami a poruchami správania - § 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré majú diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby podľa § 132 a § 133 školského zákona.

Štúdium vo všetkých troch učebných odboroch vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým, telesným postihnutím, žiaci s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Uchádzači v učebnom odbore 7649 M Učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo môžu mať v rámci predmetu telesná výchova 1. a 2. zdravotnú skupinu, v odbore 7626 M Animátor voľného času 1., 2. a 3. zdravotnú skupinu.

Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý bol vzdelávaný v bežnej základnej škole ako žiak so ŠVVP a vzdelával sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu pre určitý druh postihnutia vo všetkých predmetoch, má v doložke na vysvedčení uvedené: "Bol vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu." Ak sa žiak vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu len v určitých predmetoch a má v doložke uvedené: "Bol vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch)..." .

Takýto žiak môže byť prijatý na štúdium na škole v prípade, ak má škola vytvorené podmienky (personálne, materiálne) na jeho vzdelávanie a žiak splnil predpoklady prijatia na vzdelávanie v škole ustanovené v § 62 zákona č. 245/2008 z. z. školský zákon. V zmysle § 63 ods.4 školského zákona uchádzač so zdravotným znevýhodnením je povinný pripojiť k prihláške na vzdelávanie v strednej škole vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor.

Telesné postihnutie

Pre prijatie uchádzača do študijného odboru skupiny 76 Učiteľstvo sa vyžaduje dobrý zdravotný stav. Uchádzači nesmú trpieť vážnymi chorobami srdcovo-cievneho systému, dýchacích ciest a nervového systému. Do študijného odboru 7649 M učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo nemôže byť prijatý žiak, ktorý má nekorigovateľné poruchy reči, je oslobodený od telesnej výchovy.

Mentálne postihnutie

Študijné odbory skupiny 76 Učiteľstvo nie sú vhodné pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.

Zrakové postihnutie

Študijné odbory skupiny 76 Učiteľstvo nie sú vhodné pre uchádzačov s vážnym zrakovým postihnutím, slabšie poruchy korigované okuliarmi sú prípustné.

Do študijného odboru 7649 M učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo nemôže byť prijatý žiak, ktorý trpí poruchami farbcitu.

Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Sluchové postihnutie

Študijné odbory skupiny 76 Učiteľstvo nie sú vhodné pre uchádzačov s vážnym sluchovým postihnutím, nakoľko dominuje práca s ľuďmi, kontakt s nimi. Slabšie poruchy sú prípustné.

Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Špecifické poruchy učenia

Žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia a i.) je možné integrovať do výchovno-vzdelávacieho procesu študijných odborov skupiny 76 Učiteľstvo po komplexnom posúdení a následnom odporúčaní psychológom a špeciálnym pedagógom s individuálnym vzdelávacím programom, v ktorom sa zohľadnia ich špecifiká a osobitosti. Pričom sa tiež zoberie do úvahy ich motivácia a záujem o prácu s ľuďmi, pozitívne osobnostné vlastnosti, schopnosť empatie, tolerancie k odlišnostiam a sociálnej starostlivosti o klientov.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)

Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolání. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.

V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.

Mimoriadne nadaní žiaci

Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu vo výchove a vzdelávaní, v sociálnej starostlivosti. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).